

У підсумку можна сказати, що галузь молочного скотарства України, поза те, що в ній створюються нові породи, вносить значний вклад в руйнацію біорізноманіття тваринного світу, інтенсивно використовуючи лише 1-3 породи, а решту поступово знищуючи.

Література

1. Войтенко С.Л. Можливість підвищення молочної продуктивності у корів локальних порід / С. Л. Войтенко // Вісник Полтавської державної аграрної академії. — 2016.- № 4.- С.72-75.
2. Эрнст Л. К. Проблемы крупномасштабной селекции в скотоводстве / Л. К. Эрнст // Повышение генетического потенциала молочного скота: ВАСХНИЛ. — М.: Агропромиздат, — 1986. — С. 3-8.
3. До питання успадкування племінної цінності тварин у скотарстві / І. П. Петренко, А. П. Кругляк, М. С. Гавриленко, Т. О. Кругляк // Вісник аграрної науки Причорномор'я. — Миколаїв, 2012. — Вип. 4 (69), Т. 2. — ч. 1. С.-г. науки. — С. 120-124.
4. Олешко В. П. Ефективність використання бугаїв-плідників у племінних стадах молочної худоби / В. П. Олешко // Розведення і генетика тварин : міжвід. темат. наук. зб. — К. : Аграрна наука, 2010. — Вип. 44. — С. 135-139.
5. Рудик І. А. Роль ліній в удосконаленні української червоно-рябої молочної породи / І. А. Рудик // Розведення і генетика тварин : міжвід. темат. наук. зб. — К. : Аграр. наука, 2005. — Вип. 39. — С. 183-188.
6. Сірацький Й. З. Робота з лініями в сучасних умовах / Й. З. Сірацький // Розведення і генетика тварин : міжвід. темат. наук. зб. — К. : Аграрна наука, 2005. — Вип. 38. — С. 74-77.
7. Серебровський А. С. Селекция животных и растений / А. С. Серебровский. — М. : Колос, 1969. — 295 с.
8. Федорович Є. Вплив батьків на формування молочної продуктивності дочок / Є. Федорович, Й. Сірацький // Тваринництво України. — 2005. — № 2. — С. 15-17.

БІОРИЗНОМАНІТТЯ БАБОК В ОКОЛИЦЯХ М. ПОЛТАВИ

Каунов В.В.

Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка

Біорізноманіття тваринного світу є національним надбанням держави, тому всебічне його вивчення і охорона повинні бути пріоритетними напрямками в галузі природокористування. Для того, щоб охороняти види, треба вміти їх розрізнати в природі і знати їх розповсюдження.

Бабки (Odonata) поряд з іншими рядами комах, є важливою складовою ентомофауни околиць м. Полтави. Різноманіття їх чисельне, оскільки тут для них створені оптимальні умови, а саме: велика кількість лісових та степових біоценозів, а також водних екосистем, які є місцями розмноження та виплоду. Бабки — одна з найбільш чутливих до змін навколишнього середовища група комах. Це пов'язано з тим, що личинки багатьох видів — стенобіонти, які можуть розвиватись тільки в певних типах водойм і нерідко потребують високої чистоти води. Ця особливість бабок використовується гідробіологами для біоіндикації водойм [2].

За літературними даними, в Полтавській області нараховують 46 видів даних комах. За власними спостереженнями під час весняно-літньо-осіннього періоду 2016-2017 рр. в околицях нашого міста нами виявлено 17 видів. Під час дослідження користувались загальноприйнятими методиками: спостереженням, відловом, визначенням і описом [3].

Систематичний огляд видів ряду *Odonata* Полтавщини [2]

Таблиця

Родина	Рід	Вид
Aeshnidae Коромисла	Aeshna	<i>Aeshna viridis</i> — Коромисло зелене*
		<i>Aeshna cyanea</i> — Коромисло синє*
		<i>Aeshna affinis</i> — Коромисло зеленобоке
		<i>Aeshna isosceles</i> — Коромисло руде
		<i>Aeshna mixta</i> — Коромисло мале
	Anax	<i>Anax imperator</i> — Дозорець-володар**
		<i>Anax parthenope</i> — Дозорець малий
Brachytron	<i>Brachytron pratense</i> — Короткочеревець лучний	
Coenagrionidae Стрілки	Coenagrion	<i>Coenagrion hastulatum</i> — Стрілка списоносна*
		<i>Coenagrion lunulatum</i> — Стрілка весняна*
		<i>Coenagrion puella</i> — Стрілка-дівчина*
		<i>Coenagrion pulchellum</i> — Стрілка чудова*
	Enallagma	<i>Enallagma cyathigerum</i> — Еналягма чащоносна
	Erythromma	<i>Erythromma najas</i> — Червоноочка-наяда
		<i>Erythromma viridulum</i> — Червоноочка зелена*
	Ischnura	<i>Ischnura elegans</i> — Тонкохвіст елегантний
		<i>Ischnura pumilio</i> — Тонкохвіст маленький*
	Nehalennia	<i>Nehalennia speciosa</i> — Негаленія чудова
Lestidae Лютки	Lestes	<i>Lestes barbarus</i> — Лютка-іноземка*
		<i>Lestes dryas</i> — Лютка-дріада
		<i>Lestes sponsa</i> — Лютка-наречена*
		<i>Lestes virens</i> — Лютка ясно-зелена
	Sympecma	<i>Sympecma fusca</i> — Сіролютка руда
		<i>Sympecma paedisca</i> — Сіролютка кільчата
Platycnemididae Плосконіжки	Platycnemis	<i>Platycnemis pennipes</i> — Плосконіжка звичайна
Corduliidae Бабки	Cordulia	<i>Cordulia aenea</i> — Кордулія бронзова
	Epithea	<i>Epithea bimaculata</i> — Епітека двоплямиста
	Somatochlora	<i>Somatochlora flavomaculata</i> — Зеленотілка жовтоплямиста
<i>Somatochlora metallica</i> — Зеленотілка металева		
Gomphidae Дідки	Gomphus	<i>Gomphus flavipes</i> — Дідок жовтоногий
Libellulidae Бабки справжні	Leucorrhinia	<i>Leucorrhinia caudalis</i> — Білоноска товстохвоста
		<i>Leucorrhinia pectoralis</i> — Білоноска болотна
	Libellula	<i>Libellula depressa</i> — Бабка плоска*
		<i>Libellula fulva</i> — Бабка руда*
		<i>Libellula quadrimaculata</i> — Бабка чотириплямиста
	Orthetrum	<i>Orthetrum albistylum</i> — Рівночеревець білохвостий
		<i>Orthetrum brunneum</i> — Рівночеревець коричневий*
		<i>Orthetrum cancellatum</i> — Рівночеревець решітчастий
	Sympetrum	<i>Sympetrum danae</i> — Тонкочеревець чорний
		<i>Sympetrum flaveolum</i> — Тонкочеревець жовтий
		<i>Sympetrum meridionale</i> — Тонкочеревець південний
		<i>Sympetrum pedemontanum</i> — Тонкочеревець південно-східний**

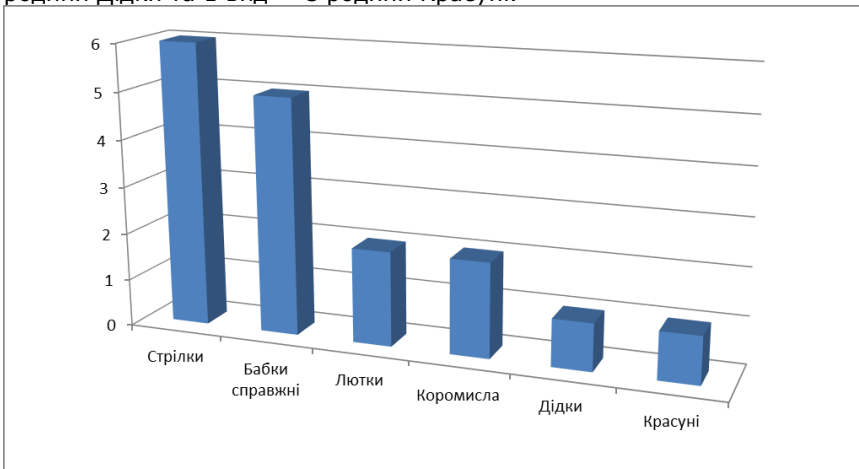
		<i>Sympetrum sanguineum</i> -Тонкочеревець кривавочервоний*
		<i>Sympetrum vulgatum</i> — Тонкочеревець звичайний*

Закінчення таблиці

* — види, що знайдені під час власних спостережень;

** — види, що занесені до Червоної книги України (2009).

У досліджуваних біотопах околиць м. Полтави досліджено 17 видів, які відносяться до 6 родин і 10 родів. Із них 6 видів — до родини Стрілки, 5 — Бабки справжні, 2 — Лютки, 2 — Коромисла, 1 вид з родини Дідки та 1 вид — з родини Красуні.

Діагр. Співвідношення родин ряду Бабки в околицях м. Полтави.

На різноманіття бабок досить негативно впливає господарська діяльність людини, що виступає одним з основних чинників, який призводить до зменшення біорізноманіття. Глобальне за своїми масштабами забруднення водойм, меліоративні заходи, посилена рекреація, різні форми безпосереднього господарського використання водойм погіршують середовище проживання личинок і призводять до збіднення складу регіональної одонатофауни, скорочення і фрагментації ареалів окремих таксонів [1]. З метою збереження вразливих видів необхідно створювати заповідні території.

Література

1. Бельшев Б. Ф. Фауна и экология стрекоз / [Б.Ф. Бельшев, А. Ю. Харитонов, С.Н. Борисов]. — Новосибирск: Наука. Сибирское отделение. — 1989. — 207 с.
2. Горб С.Н. Стрекозы (Odonata) Украины: фаунистический обзор / [С.Н. Горб, Р. С.Павлюк, З.Д. Спуріс] // Вестник зоол., Supplement. — 2000. — № 15. — 155 с.
3. Зінченко О.П. Бабки (ряд Odonata): Метод. рек. для студ. з навчальної комплексної практики. / [О.П. Зінченко, К.Б. Сухомлін]. — Луцьк: Медіа, 2016. — 32 с.